

Kaupunginvaltuusto

Aika 27.11.2023 klo 13:00 - 17:55

Paikka Kaupunginvaltuuston istuntosali

Käsitellyt asiat

§	Otsikko	Sivu
§ 73	Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	4
§ 74	Pöytäkirjantarkastajien valinta	5
§ 75	Kuhmoisten kunnan liittyminen osaksi Oriveden seudun kansalaisopistoa / yhteistoimintasopimuksen hyväksyminen	6
§ 76	Kaavoitustaksa	11
§ 77	Asuintonttien lisämaan myynnin hinnoittelun periaatteet	16
§ 78	Tampereen kaupunkiseudun rakennesuunnitelma 2040+	20
§ 79	Sidonnaisuusilmoitukset	24
§ 80	Lisämäärärahan hakeminen investointeihin / katujen peruskorjaus Säästäjientie ja Ruovedentie	25
§ 81	Lisämäärärahan hakeminen investointeihin / MAL yhteistyöhankkeet: Paltanmäen ylikulkusilta, Asematien saneeraus + kevyen liikenteen väylä sekä vesi- ja viemärijohtojen uusiminen ja aseman pysäköintialueen saneerauksen loppuunsaattaminen	27
§ 82	Lisämäärärahan hakeminen investointeihin / katuvalaistuksen uusiminen	30
§ 83	Elämänlaatulautakunnan ylitysoikeudet vuoden 2023 talousarvioon	32
§ 84	Ylitysoikeuden myöntäminen vuoden 2023 talousarvioon / Lasten ja nuorten lautakunta	35
§ 85	Vuoden 2023 talousarvion ylitysoikeudet	37
§ 86	Vuoden 2024 talousarvio ja taloussuunnitelma vuosille 2024-2026	39
§ 87	Tiedoksi saatettavat asiat	45

Osallistujat

	Nimi	Klo	Tehtävä	Lisätiedot
Läsnä	Jakara Heidi	13:00 - 17:55	Puheenjohtaja	
	Mäkinen-Aakula Marjo	13:00 - 17:55	1. varapuheenjohtaja	pj § 86
	Kahilaniemi Sini	13:09 - 17:55	2. varapuheenjohtaja	
	Aitolahti Annamari	13:00 - 17:55	Jäsen	
	Eronen Ulla	13:00 - 17:55	Jäsen	
	Hjerppe Ilkka	13:00 - 17:55	Jäsen	
	Juuti Minna	13:00 - 17:55	Jäsen	
	Järvenpää Jari	13:00 - 17:55	Jäsen	
	Järviö Mira-Bella	13:00 - 17:55	Jäsen	
	Kahelin Anne	13:00 - 17:55	Jäsen	
	Kahelin Reijo	13:00 - 17:55	Jäsen	
	Kallio Markku	13:00 - 17:55	Jäsen	
	Korolainen Ulla	13:18 - 17:55	Jäsen	
	Manner Anna	13:00 - 17:55	Jäsen	
	Mäkelä Aino	13:00 - 17:55	Jäsen	
	Raita-aho Timo	13:00 - 17:55	Jäsen	
	Saarinen Miia	13:00 - 17:55	Jäsen	
	Sikala Touko	13:00 - 17:55	Jäsen	
	Salomaa Manu	13:00 - 17:55	Jäsen	
	Suhonen Eliisa	13:00 - 17:55	Jäsen	
	Tuhkanen Pekka	13:00 - 17:55	Jäsen	
	Tuomaala Jyrki	13:29 - 17:55	Jäsen	
	Vihusaari Kimmo	13:00 - 17:55	Jäsen	
	Viljanen Jussi	13:00 - 17:55	Jäsen	
	Ylistalo Maija	13:00 - 17:55	Jäsen	
	Siponen Ulpu	15:30 - 17:55	Varajäsen	
	Lappalainen Anne	13:00 - 13:55	Varajäsen	
	Malinen Timo	13:00 - 17:55	Varajäsen	
	Haikka Juha	13:00 - 17:55	Varajäsen	
	Loponen Matti	13:00 - 17:55	Varajäsen	
	Koskela Irma	13:55 - 17:55	Varajäsen	
	Koppanen Pihla	13:00 - 16:23	Nuorisovaltuuston edustaja	

Poissa	Kymäläinen Sami	13:00 - 17:55	Jäsen	
	Latomäki Jari	13:00 - 17:55	Jäsen	
	Lind Mari	13:00 - 17:55	Jäsen	
	Mäkinen Kirsi	13:00 - 17:55	Jäsen	
	Ojanen Jere	13:00 - 17:55	Jäsen	

Muu	Kuusisto Juha	13:00 - 17:55	Kaupunginjohtaja	
	Toivanen Jaana	13:00 - 17:55	Pöytäkirjanpitäjä	
	Lilja Marjatta	13:00 - 17:55	Asiantuntija, talous- ja hallintojohtaja	
	Marski Roope	13:00 - 17:55	Asiantuntija, liikuntapäällikkö	
	Mattila Mia	13:00 - 17:55	Asiantuntija, kasvatust- ja opetusjohtaja	
	Peurala Tuija	13:00 - 17:55	Asiantuntija, hyvinvointijohtaja	

	Vesava Matti	13:00 - 17:55	Asiantuntija, tekninen johtaja	
	Koponen Jenni	13:00 - 17:55	Tiedottaja	
	Antti Kivikko	13:00 - 14:21	Asiantuntija, kaavoituspäällikkö	§ 76, 77, 78
	Mika Kuivanen	13:39 - 14:18	Asiantuntija, kunnallistekniikan päällikkö	§ 80, 81, 82
	Ärölä Annina	13:00 - 13:16	Asiantuntija, kansalaisopiston rehtori	§ 75

Allekirjoitukset

Heidi Jakara
puheenjohtaja

Marjo Mäkinen-Aakula
puheenjohtaja
(§ 86)

Jaana Toivanen
pöytäkirjanpitäjä

Käsitellyt asiat

73 - 87

Pöytäkirjan tarkastus

Orivedellä 1.12.2023
Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.

Minna Juuti
pöytäkirjantarkastaja

Mira-Bella Järviö
pöytäkirjantarkastaja

Pöytäkirjan nähtävilläpito

Yleisessä tietoverkossa 4.12.2023 kello 13.00 alkaen.

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Kaupunginvaltuusto 27.11.2023 § 73

Päätösehdotus

Kokous todetaan lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös

Todettiin kokous lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Pöytäkirjantarkastajien valinta

Kaupunginvaltuusto 27.11.2023 § 74

Päätösehdotus

Pöytäkirjantarkastajiksi ovat vuorossa Minna Juuti ja Sami Kymäläinen.

Päätös

Pöytäkirjantarkastajiksi valittiin valtuutetut Minna Juuti ja Mira-Bella Järviö.

Merkittiin, että valtuuston II varapuheenjohtaja Sini Kahilaniemi saapui kokoukseen kello 13.09 tämän pykälän käsittelyn aikana.

Elämänlaatulautakunta	§ 89	23.03.2023
Kaupunginhallitus	§ 117	29.05.2023
Kaupunginvaltuusto	§ 40	19.06.2023
Kaupunginhallitus	§ 232	13.11.2023
Kaupunginvaltuusto	§ 75	27.11.2023

Kuhmoisten kunnan liittyminen osaksi Oriveden seudun kansalaisopistoa / yhteistoimintasopimuksen hyväksyminen

Elämänlaatulautakunta 23.03.2023 § 89

Valmistelija

Kansalaisopiston rehtori Pia-Maria Ahonen

Kuhmoisten kunta on esittänyt pyynnön liittyä osaksi Oriveden seudun kansalaisopistoa 1.1.2024 alkaen. Kuhmoisten vapaan sivistystyön opetuksen järjestämisestä on vastannut vuodesta 2009 Jämsän kaupungin ylläpitämä Jämsän työväenopisto. Kuhmoisten sivistyslautakunta on päättänyt kokouksessaan 14.2.2023 erota Jämsän työväenopistosta. Yhteistyösopimuksen taloudelliset velvoitteet ovat voimassa vuoden 2023 loppuun asti. Liitteenä on ote pöytäkirjasta Kuhmoisten sivistyslautakunnan 14.2.2023 § 11 kokouksesta koskien työväenopiston sopimusta.

Oriveden seudun kansalaisopisto on järjestänyt jo vuodesta 1993 kansalaisopistopalvelut Juupajoen kunnalle. Yhteistyöstä sopimuskunnan kanssa on siten jo kokemusta ja toimintamalli on vakiintunut. Se on perustunut yhteiseen suunnitteluun, käytännön organisointiin ja säännölliseen vuorovaikutukseen. Yhteistyö on ollut luontevaa ja se on edistänyt seudullista yhteistyötä monin tavoin. Kuhmoisten kunnan liittäminen Oriveden seudun kansalaisopiston sopimuskunnaksi vahvistaisi opiston asemaa vapaan sivistystyön kentällä.

Oriveden seudun kansalaisopisto järjestää lukuvuosittain yhteisesti sovitun opetustuntimäärän Orivedellä ja Juupajoella. Tämän tuntimäärän perusteella Oriveden kaupunki saa vapaan sivistystyön opetustuntikohtaiset laskennalliset valtionosuudet. Juupajoen osalta tuntimäärä on ollut n. 600 opetustuntia lukuvuosittain. Kuhmoisten osalta tuntimäärä olisi alustavasti samaa suuruusluokkaa. Valtionosuustunnit määräytyvät sen mukaan, paljonko opetusta Jämsän työväenopisto on aiemmin Kuhmoisissa järjestänyt.

Oriveden ja Kuhmoisten viranhaltijat ovat käyneet yhteistyön mahdollisuuksista ja edellytyksistä alustavia neuvotteluita syksystä 2022 alkaen. Molemmilla osapuolilla on tahtotila toimivan yhteistyökokonaisuuden rakentamiseksi.

Alustavissa keskusteluissa Kuhmoisten kanssa on tuotu esille, että Kuhmoinen nimeäisi edustajan Oriveden kaupungin elämänlaatulautakuntaan. Edustajalla olisi läsnäolo-oikeus lautakunnan kokouksissa niiden kokousasioiden osalta, jotka koskevat kansalaisopistotoiminnan järjestämistä. Vastaava toimintatapa on kirjattu myös Juupajoen kunnan kanssa tehtyyn yhteistyösopimukseen. Uuden lautakuntaedustajan nimeäminen elämänlaatulautakuntaan vaatisi muutoksen Oriveden kaupungin hallintosääntöön.

Elämänlaatulautakunta	§ 89	23.03.2023
Kaupunginhallitus	§ 117	29.05.2023
Kaupunginvaltuusto	§ 40	19.06.2023
Kaupunginhallitus	§ 232	13.11.2023
Kaupunginvaltuusto	§ 75	27.11.2023

Yhteistyön aloittaminen uuden sopimuskunnan kanssa tulee huomioida vuoden 2023 talousarviossa. Uuden kunnan liittäminen osaksi kansalaisopistotoimintaa vaatii myös oppilaitoksen ylläpitämisluvan päivittämisen. Lupamuutosta koskeva hakemus tulee toimittaa opetus- ja kulttuuriministeriölle viimeistään 31.7.2023, jotta muutos voi tulla voimaan vuoden 2024 alusta.

Hakuprosessia varten tarvitaan nykyiseltä sopimuskunnalta (Juupajoen kunta) sitoumus siitä, puoltaako se uuden sopimuskunnan liittymistä osaksi Oriveden seudun kansalaisopistoa. Mikäli Juupajoki hyväksyy Kuhmoisten liittymisen, Orivesi vie asian jatkokäsiteltäväksi sen toimivaltaisiin toimielimiin. Oriveden kaupunki hakee kansalaisopistotoiminnan ylläpitämislupa- muutosta opetus- ja kulttuuriministeriöltä 1.1.2024 alkaen, mikäli Oriveden kaupunginvaltuusto tekee asiasta myönteisen päätöksen. Mikäli ministeriön päätös on myönteinen, yhteistyösopimukset kuntien välillä laaditaan erikseen.

Kuntien välinen yhteistyösopimus kansalaisopistotoiminnan järjestämisestä voidaan tehdä sen jälkeen, kun opetus- ja kulttuuriministeriö on hyväksynyt ylläpitämisluvan muutoksen.

Esittelijä Kansalaisopiston rehtori Pia-Maria Ahonen

Päätösehdotus Elämänlaatulautakunta hyväksyy osaltaan Kuhmoisten kunnan liittymispyyntönsä osaksi Oriveden kaupungin ylläpitämää Oriveden seudun kansalaisopiston toimintaa.

Elämänlaatulautakunta pyytää Juupajoen kunnalta sitoumuksen, hyväksyykö se Kuhmoisten kunnan liittäminen osaksi Oriveden seudun kansalaisopistoa. Mikäli Juupajoki hyväksyy liittymisen, Orivesi hakee kansalaisopistotoiminnan ylläpitämislupa- muutosta opetus- ja kulttuuriministeriöltä 1.1.2024 alkaen. Mikäli ministeriön päätös on myönteinen, kuntien väliset yhteistyösopimukset laaditaan erikseen.

Juupajoen sitoumuksen jälkeen elämänlaatulautakunta lähettää asian käsiteltäväksi kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle.

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin.

Merkittiin pöytäkirjaan, että Juupajoen kunnan edustaja Timo Musturi poistui kokouksesta päätöksenteon jälkeen klo 18.33.

Elämänlaatulautakunta	§ 89	23.03.2023
Kaupunginhallitus	§ 117	29.05.2023
Kaupunginvaltuusto	§ 40	19.06.2023
Kaupunginhallitus	§ 232	13.11.2023
Kaupunginvaltuusto	§ 75	27.11.2023

Valmistelija Talous- ja hallintojohtaja Marjatta Lilja

Juupajoen kunnanvaltuusto on kokouksessaan 22.5.2023 hyväksynyt Kuhmoisten kunnan liittäminen osaksi Oriveden seudun kansalaisopistoa, mikäli opetus- ja kulttuuriministeriön päätös ylläpitämisluvan muutoksesta on myönteinen.

Esittelijä Kaupunginjohtaja Juha Kuusisto

Päätösehdotus Kaupunginhallitus esittää, että valtuusto päättää

1. hyväksyä Kuhmoisten kunnan liittäminen osaksi Oriveden seudun kansalaisopistoa, mikäli opetus- ja kulttuuriministeriön päätös ylläpitämisluvan muutoksesta on myönteinen.

2. hakea Oriveden seudun kansalaisopiston ylläpitämislupaann tarvittavaa muutosta opetus- ja kulttuuriministeriöltä 1.1.2024 alkaen.

3. todeta, että kansalaisopiston rehtori neuvottelee ja laatii osapuolten välisen yhteistyösopimuksen, joka käsitellään erikseen sopimuskuntien valtuustoissa.

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin.

Merkittiin pöytäkirjaan, että kansalaisopiston rehtori Pia-Maria Ahonen oli asiantuntijana paikalla asian käsittelyn aikana.

Kaupunginvaltuusto 19.06.2023 § 40

Päätösehdotus Kaupunginvaltuusto päättää

1. hyväksyä Kuhmoisten kunnan liittäminen osaksi Oriveden seudun kansalaisopistoa, mikäli opetus- ja kulttuuriministeriön päätös ylläpitämisluvan muutoksesta on myönteinen.

2. hakea Oriveden seudun kansalaisopiston ylläpitämislupaann tarvittavaa muutosta opetus- ja kulttuuriministeriöltä 1.1.2024 alkaen.

3. todeta, että kansalaisopiston rehtori neuvottelee ja laatii osapuolten välisen yhteistyösopimuksen, joka käsitellään erikseen sopimuskuntien valtuustoissa.

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin.

Merkittiin pöytäkirjaan, että kasvatus- ja opetusjohtaja Mia Mattila oli asiantuntijana paikalla asian käsittelyn aikana.

Elämänlaatulautakunta	§ 89	23.03.2023
Kaupunginhallitus	§ 117	29.05.2023
Kaupunginvaltuusto	§ 40	19.06.2023
Kaupunginhallitus	§ 232	13.11.2023
Kaupunginvaltuusto	§ 75	27.11.2023

Kaupunginhallitus 13.11.2023 § 232

Valmistelija

Kansalaisopiston rehtori, kulttuurijohtaja Annina Ärölä

Oriveden kaupunki on 29.6.2023 hakenut sille vapaasta sivistystyöstä annetun lain (632/1998) 4 §:n nojalla myönnetyin Oriveden seudun kansalaisopiston ylläpitämisluvan muuttamista 1.1.2024 lukien siten, että luvassa määrättyihin sopimuskuntiin lisättäisiin Kuhmoisten kunta.

Kuhmoisten kunta on irtisanonut Jämsän kaupungin kanssa voimassa olleen sopimuksen työväenopistotoiminnan järjestämisestä Kuhmoisissa ja esittänyt Oriveden kaupungille keskinäistä sopimusta vapaan sivistystyön järjestämisestä Kuhmoisten kunnan alueella 1.1.2024 alkaen.

Opetus- ja kulttuuriministeriö on käsitellyt hakemuksen ja päättänyt muuttaa vapaasta sivistystyöstä annetun lain (632/1998, muutettuna 1765/2009 ja 1103/2010) 4 §:n nojalla Oriveden kaupungille 12.12.2012 (dnro OKM 130/532/2012) myönnetyin kansalaisopiston ylläpitämisluvan. Ylläpitäjän nimi ja kotipaikka on Oriveden kaupunki ja Oriveden sopimuskunnat ovat Juupajoki ja Kuhmoinen. Oppilaitoksen nimi on Oriveden seudun kansalaisopisto ja opetuskieli on suomi.

Jämsän ja Oriveden kaupungit sekä Kuhmoisten kunta ovat 28.3.2023 käyneet kolmikantaneuvottelun luvan muutoksesta ja toiminnan järjestämisestä. Neuvotteluihin osallistuivat kuntien sivistystoimenjohtajat sekä opistotoiminnan rehtorit ja suunnittelijaopettajat. Kansalais- ja työväenopistojen tehtävänä on vastata alueellisiin ja paikallisiin sivistystarpeisiin ja tarjota mahdollisuuksia omaehtoiselle oppimiselle ja kansalaisvalmiuksien kehittämiselle.

Oriveden kaupunki ja Kuhmoisten kunta ovat laatineet liitteenä olevan yhteistoimintasopimuksen. Kansalaisopiston toiminnan järjestämisestä koskeva yhteistoimintasopimus Kuhmoisten kunnan kanssa astuu voimaan 1.1.2024 alkaen.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Juha Kuusisto

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää, että valtuusto hyväksyy Oriveden seudun kansalaisopistoa koskevan yhteistoimintasopimuksen Kuhmoisten kunnan kanssa.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Merkittiin, että kansalaisopiston rehtori, kulttuurijohtaja Annina Ärölä ja

Elämänlaatulautakunta	§ 89	23.03.2023
Kaupunginhallitus	§ 117	29.05.2023
Kaupunginvaltuusto	§ 40	19.06.2023
Kaupunginhallitus	§ 232	13.11.2023
Kaupunginvaltuusto	§ 75	27.11.2023

liikuntapäällikkö Roope Marski olivat asiantuntijoina paikalla asian käsittelyn aikana.

Merkittiin, että valtuuston II varapuheenjohtaja Sini Kahilaniemi saapui kokoukseen tämän pykälän käsittelyn aikana kello 15:09.

Kaupunginvaltuusto 27.11.2023 § 75
149/12.08.00/2023

Esittelijä	Kaupunginjohtaja Juha Kuusisto
Päätösehdotus	Kaupunginvaltuusto hyväksyy Oriveden seudun kansalaisopistoa koskevan yhteistoimintasopimuksen Kuhmoisten kunnan kanssa.
Päätös	Päätösehdotus hyväksyttiin. Merkittiin, että kansalaisopiston rehtori, kulttuurijohtaja Annina Ärölä oli asiantuntijana paikalla tämän pykälän käsittelyn ja päätöksenteon ajan.
Liitteet	<ol style="list-style-type: none"> 1 Ote Kuhmoisten kunnan sivistyslautakunnan pöytäkirjasta 20230214 § 11 2 Ote Juupajoen valtuuston pöytäkirjasta 20230522 § 7 3 Yhteistoimintasopimus Osko Kuhmoinen

Maankäyttö- ja kaavatoimikunta	§ 50	10.10.2023
Maankäyttö- ja kaavatoimikunta	§ 56	01.11.2023
Kaupunginhallitus	§ 253	20.11.2023
Kaupunginvaltuusto	§ 76	27.11.2023

Kaavoitustaksa

Maankäyttö- ja kaavatoimikunta 10.10.2023 § 50

Valmistelija

Kaavoituspäällikkö Antti Kivikko

Tämän hetken tilanteessa maankäyttöpalveluilla ei ole voimassa olevaa kattavaa taksaa erilaisiin kaavoitukseen liittyviin tilanteisiin liittyen. Joillekin toiminnoille on olemassa valtuuston päättämä hinta, mutta suurimpaan osaan tilanteista ei. Hinnat ovat myös hajallaan eri taksoissa.

Jos kaava tai kaavamuutos on pääasiassa yksityisen edun vaatima ja laadittu maanomistajan tai -haltijan aloitteesta, kunnalla on oikeus periä tältä kaavan laatimisesta ja käsittelystä aiheutuneet kustannukset maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti.

Kaupungille on tehty useita tiedusteluja asemakaavojen muuttamiseksi. Useita tiedusteluja on tehty myös rantaosayleiskaavojen sekä ranta-asemakaavojen muuttamisesta. Erityyppisiä hankkeita varten tulee muodostaa kaavoitustaksa, joka kattaa kaupungille suunnittelusta ja hallinnollisesta käsittelystä aiheutuvia kustannuksia.

Lähtökohtaisesti asemakaavojen ja asemakaavojen muutosten laadinnasta vastaa kaupunki. On kuitenkin mahdollista sopia myös, että kaavahankkeen laadinnasta vastaa maanomistaja konsultin kanssa. Kyse on aina tapauskohtaisesta harkinnasta ja kaupungin tulee hyväksyä kaavaa laativa taho. Kaupunki ohjaa aina kaavan laadintaa ja vastaa siihen liittyvästä päätöksenteosta sekä hallinnollisesta käsittelystä.

Rantayleiskaavojen muutosten, ranta-asemakaavojen sekä ranta-asemakaavojen muutosten laatimisesta vastaa lähtökohtaisesti maanomistaja konsultin kanssa. Kaupunki tekee tämän tyyppisiä muutoksia omana työnään vain, jos siihen on laajempi kaupungin tai yleiseen etuun liittyvä tarve.

Maankäyttöpalvelut on aloittanut kaavoitustaksan valmistelun. Taksan tavoitteena on se, että erityyppisiin kaavoituksen tilanteisiin ja hankkeisiin on määritetty valtuuston päättämä hinta. Valmistelussa on pyritty siihen, että taksa kattaa mahdollisimman hyvin kaupungille suunnittelusta aiheutuvat kustannukset. Kaavoitustaksa myös takaa avoimen ja tasapuolisen lähtökohdan eri kaavahankkeisiin.

Maankäytösopimusten periaatteet (kaupunginvaltuusto 18.9.2023 § 57) ohjaavat kaavoihin liittyviä kustannuksia ja niistä sopimista etenkin laajemmissa hankkeissa. Kaavoitustaksan korvaukset täydentävät periaatteita. Taksa on tarpeen etenkin pienemmissä suunnitteluhankkeissa, joissa ei ole kokonaisuutena tarvetta

Maankäyttö- ja kaavatoimikunta	§ 50	10.10.2023
Maankäyttö- ja kaavatoimikunta	§ 56	01.11.2023
Kaupunginhallitus	§ 253	20.11.2023
Kaupunginvaltuusto	§ 76	27.11.2023

maankäyttösopimuksen kaltaiselle menettelylle. Maankäyttösopimusten periaatteissa myös viitataan kaavoitustaksaan.

Ennen kaavahankkeen aloittamista kaava-alueen mukaan lähtevien maanomistajien kanssa laaditaan ja allekirjoitetaan puitesopimukset. Puitesopimusten hyväksyminen kuuluu hallintosäännön perusteella kaupunginhallitukselle. Näin toimien kaavahankkeeseen lähtevät maanomistajat ovat tietoisia ja sitoutuvat kaavahankkeen kustannuksiin jo ennen niiden muodostumista. Puitesopimukset voidaan pienemmissä hankkeissa näin laatia kaavoitustaksaan perustuen, eikä laajemmissa hankkeissa tarvittavaa kaksivaiheista maankäyttösopimusten kokonaisuutta ja maankäyttösopimukseen liittyviä neuvotteluita esimerkiksi sopimuskorvauksen prosentista tarvita (puitesopimus – maankäyttösopimus).

Kaavoitustaksan valmistelun yhteydessä on tehty vertailua muiden kuntien vastaaviin kustannuksiin. Yhteenvedon voidaan todeta, että kaavoitukseen liittyvät kustannukset vaihtelevat ja kuntakohtaiset erot ovat suuria. Kokonaisuutena Oriveden kaavoitustaksan valmistelussa on pyritty muodostamaan kustannukset sellaisiksi, että ne ovat perusteltuja niin kaupungille kuin maanomistajillekin. Kokonaistavoitteena on ollut arvioida taksan laadintaa siten, että kaavoitustaksa kattaa erityyppisten hankkeiden kaupungille aiheutuvat kustannukset. Tämä on erityisen perusteltu lähtökohta sellaisissa hankkeissa, jotka tehdään pääosin yksityisen edun hyödyksi.

Liitteenä kokoukseen osallistuville kuntakohtaista vertailua asemakaavoihin sekä ranta-asemakaavoihin liittyvistä kustannuksista sekä kaavoitustaksan luonnos.

Toimivalta Kaupunginhallitus 26.6.2023 § 164

Esittelijä Kaupunginjohtaja Juha Kuusisto

Päätösehdotus Maankäyttö- ja kaavatoimikunta päättää

- 1) aloittaa kaavoitustaksan valmistelun,
- 2) tutustuu kokoukseen osallistuville toimitettuun vertailumateriaaliin,
- 3) tutustuu kaavoitustaksan luonnokseen,
- 4) käy lähetekeskustelun laadittavasta kaavoitustaksasta sekä
- 5) päättää jatkovalmistelusta.

Kaupunginjohtajan kokouksessa tekemä päätösehdotus:

Maankäyttö- ja kaavatoimikunta päättää

- 1) aloittaa kaavoitustaksan valmistelun,

Maankäyttö- ja kaavatoimikunta	§ 50	10.10.2023
Maankäyttö- ja kaavatoimikunta	§ 56	01.11.2023
Kaupunginhallitus	§ 253	20.11.2023
Kaupunginvaltuusto	§ 76	27.11.2023

2) tutustuu kokoukseen osallistuville toimitettuun vertailumateriaaliin,

3) tutustuu kaavoitustaksan luonnokseen,

4) käy lähetekeskustelun laadittavasta kaavoitustaksasta,

5) poistaa laadittavasta kaavoitustaksasta kohdan Maksuluokka 11 teksteineen,

6) korjaa laadittavaan kaavoitustaksaan Maksun määrittely ja perintä -kohdan 1. kohdan muotoon ”1. Hakija sitoutuu kaavan laatimisesta aiheutuvien kustannuksien maksamiseen jättämällä allekirjoitetun kaavoitushakemuksen.”,

7) lisää laadittavaan kaavoitustaksaan kirjauksen siitä, että jos hyväksymispäätöksestä valitetaan, maksu laskutetaan kuitenkin täysimääräisenä sekä

8) maankäyttö- ja kaavatoimikunta jatkaa kaavoitustaksan valmistelua seuraavassa kokouksessaan.

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin.

Maankäyttö- ja kaavatoimikunta 01.11.2023 § 56

Valmistelija Kaavoituspäällikkö Antti Kivikko

Kaavoitustaksan valmistelua on jatkettu toimikunnan käymän lähetekeskustelun sekä päättämien muutosten mukaisesti. Edellisen käsittelyn mukaisen päätöksen mukaiset muutokset on tehty taksaan. Tämän lisäksi on tehty joitakin yksittäisiä teknisiä tarkennuksia teksteihin. Toimikunnan käsittelyn mukainen maksuluokka 11 on poistettu. Aiemmin esillä olleessa luonnoksessa oli kuitenkin kaksi maksuluokkaa 10 kirjoitusvirheen johdosta, jonka korjaamisen myötä päivitetystä luonnoksessa on 11 maksuluokkaa.

Esityslistan liitteenä on kaavoitustaksan päivitetty luonnos. Liitteenä kokoukseen osallistuville on muutosversio, jossa edellisessä kokouksessa esillä olleeseen versioon nähden tehdyt lisäykset on merkitty punaisella ja poistettavat kohdat suluissa ja punaisella.

Toimivalta Kaupunginhallitus 26.6.2023 § 164

Esittelijä Kaupunginjohtaja Juha Kuusisto

Maankäyttö- ja kaavatoimikunta	§ 50	10.10.2023
Maankäyttö- ja kaavatoimikunta	§ 56	01.11.2023
Kaupunginhallitus	§ 253	20.11.2023
Kaupunginvaltuusto	§ 76	27.11.2023

Päätösehdotus

Maankäyttö- ja kaavatoimikunta

- 1) tutustuu kaavoitustaksan tuoreimpaan luonnokseen sekä tehtyihin muutoksiin.
- 2) käy lähetekeskustelun luonnoksesta ja mahdollisista muutostarpeista.
- 3) päättää taksan jatkovalmistelusta ja käsittelystä.

Kaupunginjohtajan kokouksessa tekemä päätösehdotus:

Maankäyttö- ja kaavatoimikunta

- 1) tutustuu kaavoitustaksan tuoreimpaan luonnokseen sekä tehtyihin muutoksiin.
- 2) käy lähetekeskustelun luonnoksesta ja mahdollisista muutostarpeista.
- 3) esittää kaavoitustaksan kaupunginhallituksen ja kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Kaupunginhallitus 20.11.2023 § 253

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Juha Kuusisto

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää, että valtuusto hyväksyy kaavoitustaksan tulevaksi voimaan 1.1.2024 alkaen liitteen mukaisena.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Merkittiin, että kaavoituspäällikkö Antti Kivikko oli asiantuntijana paikalla tämän asian käsittelyn ajan.

Kaupunginvaltuusto 27.11.2023 § 76
496/02.05.00.00/2023

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Juha Kuusisto

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto hyväksyy kaavoitustaksan tulevaksi voimaan 1.1.2024 alkaen liitteen mukaisena.

Maankäyttö- ja kaavatoimikunta	§ 50	10.10.2023
Maankäyttö- ja kaavatoimikunta	§ 56	01.11.2023
Kaupunginhallitus	§ 253	20.11.2023
Kaupunginvaltuusto	§ 76	27.11.2023

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin.

Merkittiin, että kaavoituspäällikkö Antti Kivikko oli asiantuntijana paikalla tämän pykälän käsittelyn ja päätöksenteon ajan.

Merkittiin, että valtuutettu Ulla Korolainen saapui kokoukseen kello 13.18 tämän asian käsittelyn aikana.

Liitteet

4 Oriveden kaupungin kaavoitustaksa

Maankäyttö- ja kaavatoimikunta	§ 49	10.10.2023
Maankäyttö- ja kaavatoimikunta	§ 55	01.11.2023
Kaupunginhallitus	§ 252	20.11.2023
Kaupunginvaltuusto	§ 77	27.11.2023

Asuintonttien lisämaan myynnin hinnoittelun periaatteet

Maankäyttö- ja kaavatoimikunta 10.10.2023 § 49

Valmistelija

Kaavoituspäällikkö Antti Kivikko

Maankäyttöpalveluille on tullut useita kyselyitä, joissa tiedustellaan mahdollisuuksia ostaa lisämaata jo rakennettuihin asuintontteihin kaupungin omistamilta kiinteistöiltä. Monesti lisämaan myyminen on perusteltua ja mahdollista. Joissakin kohteissa se ei kuitenkaan ole mahdollista esimerkiksi asemakaavan, lähistön virkistysarvojen tai luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaiden kohteiden vuoksi.

Osa kysytyistä alueista ovat jo osa asemakaavan mukaista tonttia, jolloin lisämaan myymisellä mahdollistetaan asemakaavan ratkaisuiden toteutuminen. Osa kohteista ovat sellaisia, joissa kysytty lisämaan alue ei ole asemakaavan mukaista asumisen aluetta, vaan esimerkiksi kaavoittamatonta aluetta tai erilaisia asemakaavan mukaisia virkistysalueita. Tällöin on tarpeen harkita tapauskohtaisesti, milloin asemakaavan muuttaminen lisämaan myymisen mahdollistamiseksi on kokonaisuutena järkevää ja milloin ei. Kaupunki pyrkii mahdollistamaan asuintonttien mahdollisimman hyvän hyödynnettävyyden, jolloin lähtökohtaisesti lisämaan myyminen on järkevää ja mahdollista, ellei sille ole edellä mainituista seikoista johtuvia esteitä. Kyse on aina tapauskohtaisesta kokonaisharkinnasta, jota tehdään viranhaltijatyönä. Monesti kyseiset kaavahankkeet ovat pääosin yksityisen edun vaatimia. Tällöin lähtökohtana toimii, että yksityinen myös vastaa kaavamuutoksesta kaupungille aiheutuvista kustannuksista. Tämän tyyppiin kaavahankkeisiin sovelletaan maankäytösopimusten periaatteita (Kaupunginvaltuusto 18.9.2023 § 57) sekä valmistelussa olevaa kaavoitustaksaa sen tullessa hyväksytyksi valtuustossa.

Päätökset kaavamuutosten käynnistämisestä tekee hallintosäännön mukaan kaupunginhallitus. Hallintosäännön mukaan puolestaan lisämaan myymisestä päättää 15 000 euroon saakka viranhaltijapäätöksenä kaavoituspäällikkö tai paikkatietoasiantuntija, sekä arvoltaan tätä suuremmissa kaupoissa kaupunginhallitus.

On tarpeen laatia selkeät ja yhdenmukaiset periaatteet lisämaan myymisen hinnoitteluun. Periaatteet takaavat asukkaiden tasapuolista kohtelua sekä selkeyttävät viranhaltijoiden valmistelutyötä sekä tiedusteluihin vastaamista. Myös monet kaavamuutosta harkitsevat maanomistajat ovat kiinnostuneita lisämaan hinnasta harkitessaan kaavaprosessiin lähtemistä.

Esityslistan liitteenä kokoukseen osallistuville on viranhaltijatyönä valmisteltu asuintonttien lisämaan myynnin periaatteiden luonnos.

Toimivalta

Kaupunginhallitus 26.6.2023 § 164

Maankäyttö- ja kaavatoimikunta	§ 49	10.10.2023
Maankäyttö- ja kaavatoimikunta	§ 55	01.11.2023
Kaupunginhallitus	§ 252	20.11.2023
Kaupunginvaltuusto	§ 77	27.11.2023

Esittelijä Kaupunginjohtaja Juha Kuusisto

Päätösehdotus Maankäyttö- ja kaavatoimikunta päättää

1) aloittaa asuintonttien lisämaan myynnin hinnoittelun periaatteiden valmistelun,

2) tutustuu esityslistan liitteenä kokoukseen osallistuville olevaan periaatteiden luonnokseen,

3) käy lähetekeskustelun laadittavista periaatteista sekä

4) päättää jatkovalmistelusta.

Kaupunginjohtajan kokouksessa tekemä päätösehdotus:

Maankäyttö- ja kaavatoimikunta päättää

1) aloittaa asuintonttien lisämaan myynnin hinnoittelun periaatteiden valmistelun,

2) tutustuu esityslistan liitteenä kokoukseen osallistuville olevaan periaatteiden luonnokseen,

3) käy lähetekeskustelun laadittavista periaatteista,

4) lisää periaatteiden luonnokseen kirjauksen ”Lohkomis- ja lainhuutokustannuksista vastaa asuintonttien lisämaan ostaja.” sekä

5) maankäyttö- ja kaavatoimikunta jatkaa asuintonttien lisämaan myynnin hinnoittelun periaatteiden valmistelua seuraavassa kokouksessaan.

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin.

Maankäyttö- ja kaavatoimikunta 01.11.2023 § 55

Valmistelija Kaavoituspäällikkö Antti Kivikko

Periaatteiden valmistelua on jatkettu toimikunnan käymän lähetekeskustelun perusteella.

Periaatteiden luonnokseen on lisätty maininta, jonka mukaan lisämaan kaupan muodostamista lohkomisen, lainhuudon sekä muiden kiinteistötoimitusten kustannuksista vastaa lisämaan ostaja. Lisäksi periaatteisiin on lisätty maininta valtuuston hyväksymispäivämäärästä sekä siitä, että lisämaan kaupoissa sovelletaan soveltuvilta osin kaupunginhallituksen päättämiä asemakaava-alueen rakennuspaikkojen

Maankäyttö- ja kaavatoimikunta	§ 49	10.10.2023
Maankäyttö- ja kaavatoimikunta	§ 55	01.11.2023
Kaupunginhallitus	§ 252	20.11.2023
Kaupunginvaltuusto	§ 77	27.11.2023

yleisiä luovutusehtoja, huomioiden kuitenkin, että tyyppillisessä lisämaan kaupassa rakennusvelvoitetta ei muodostu.

Esityslistan liitteenä on asuintonttien lisämaan hinnoittelun periaatteiden päivitetty luonnos. Lisäksi liitteenä kokoukseen osallistuville on muutosversio, jossa edellisessä kokouksessa esillä olleeseen versioon nähden tehdyt lisäykset on merkitty punaisella.

Toimivalta Kaupunginhallitus 26.6.2023 § 164

Esittelijä Kaupunginjohtaja Juha Kuusisto

Päätösehdotus Maankäyttö- ja kaavatoimikunta

1) tutustuu asuintonttien lisämaan myynnin hinnoittelun periaatteiden tuoreimpaan luonnokseen sekä tehtyihin muutoksiin.

2) käy lähetekeskustelun luonnoksesta ja mahdollisista muutostarpeista.

3) esittää kaupunginhallitukselle, että se esittää valtuustolle periaatteiden hyväksymistä.

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin.

Kaupunginhallitus 20.11.2023 § 252

Esittelijä Kaupunginjohtaja Juha Kuusisto

Päätösehdotus Kaupunginhallitus esittää, että valtuusto hyväksyy asuintonttien lisämaan myynnin hinnoittelun periaatteet tulevaksi voimaan 1.1.2024 alkaen liitteen mukaisina.

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin.

Merkittiin, että liitteenä olevaan asiakirjaluonnoksen taulukkoon tehdään tekstimuutos: "noin 4-6 metrin levyinen alue" muutetaan muotoon "esimerkiksi noin 4-7 metrin levyinen alue".

Merkittiin, että kaavoituspäällikkö Antti Kivikko oli asiantuntijana paikalla asian käsittelyn ajan.

Kaupunginvaltuusto 27.11.2023 § 77
495/10.00.02.00/2023

Esittelijä Kaupunginjohtaja Juha Kuusisto

Maankäyttö- ja kaavatoimikunta	§ 49	10.10.2023
Maankäyttö- ja kaavatoimikunta	§ 55	01.11.2023
Kaupunginhallitus	§ 252	20.11.2023
Kaupunginvaltuusto	§ 77	27.11.2023

Päätösehdotus Kaupunginvaltuusto hyväksyy asuintonttien lisämaan myynnin hinnoittelun periaatteet tulevaksi voimaan 1.1.2024 alkaen liitteen mukaisina.

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin.

Merkittiin, että kaavoituspäällikkö Antti Kivikko oli asiantuntijana paikalla tämän pykälän käsittelyn ja päätöksenteon ajan.

Merkittiin, että valtuutettu Touko Sikala poistui kokouksesta kello 13.27 tämän pykälän käsittelyn aikana.

Merkittiin, että valtuutettu Jyrki Tuomaala saapui kokoukseen kello 13.29 tämän pykälän käsittelyn aikana.

Liitteet

5 Asuintonttien lisämaan myynnin hinnoittelun periaatteet

Tampereen kaupunkiseudun rakennesuunnitelma 2040+

Kaupunginhallitus 20.11.2023 § 249

Valmistelija

Kaavoituspäällikkö Antti Kivikko

Rakennesuunnitelma 2040+ suunnitteluprosessi

Tampereen kaupunkiseudun seutuhallitus on hyväksynyt 25.10.2023 kokouksessaan Rakennesuunnitelman 2040+ ehdotuksen ja lähettänyt sen kuntiin hyväksyttäväksi.

Tampereen kaupunkiseudun 3. rakennesuunnitelma ”Vehreä metropolimme” on kaupunkiseudun kuntien ylimmän päätöksentekuelimen yhteinen tahtotila ja kaupunkiseudun tarpeista lähtevä suunnitelma yhdyskuntarakenteen toiminnallisen kokonaisuuden kehittämiseksi. Edellinen rakennesuunnitelma on vuodelta 2015. Rakennesuunnitelman päivitys on tehty vuosien 2022–2023 aikana. Aikataulu on ollut tiivis johtuen syksyllä 2023 käynnistyneistä MAL-sopimusneuvotteluista. Rakennesuunnitelman lähtökohtana on Pirkanmaan maakuntakaava 2040. Esitystavaltaan rakennesuunnitelma on maakuntakaavaa yleispiirteisempi, eikä sillä ei ole suoria oikeusvaikutuksia.

Rakennesuunnitelma 2040+:n valmistelutyötä on ohjannut kaupunkiseudun seutuhallitus. Valmistelusta on vastannut seudullinen maankäytön ja asumisen työryhmä yhdessä seudullisen liikennejärjestelmätyöryhmän kanssa. Työryhmissä on edustajat myös maakunnan liitosta ja Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksesta. Valmistelu on toteutettu vahvassa yhteydessä kuntien asiantuntijoihin, kuntajohtajiin ja seutuhallitukseen. Kuntajohtajat ovat käsitelleet päivitystä eri valmisteluvaiheissa. Kuntalaisia on osallistettu kolmella asukkailla suunnatulla webinaarilla.

Seutuhallitus lähetti Rakennesuunnitelman 2040+ luonnoksen lausuttavaksi jäsenkuntiin ja sidosryhmille 22.8.2023 mennessä. Lausuntoja annettiin yhteensä 19: jäsenkunnilta 8, viranomaisilta 7 ja kehittäjäorganisaatioilta 5. Kolmeen kestävyteen kytkettyjä rakennesuunnitelman tavoitteita pidettiin yleisesti perusteltuina ja niiden toimeenpanoon saatettiin yleisesti sitoutua. Rakennesuunnitelman kokonaisvaltaisuutta ja ratkaisuja pidettiin yleisellä tasolla onnistuneena. Lausunnoissa esitettiin vain vähän konkreettisia muutosehdotuksia tai vaatimuksia liittyen rakennesuunnitelman sisältöihin. Muutokset liittyivät kartoilla esitettyjen merkintöjen selitteiden kuvaamiseen sekä joidenkin alue- tai yhteysmerkintöjen laajentamiseen ja lisäämiseen. Myös lähijunaliikenteen verkon osalta esitettiin huomioita. Seutuhallitus on merkinnyt tiedoksi saadut lausunnot kokouksessaan 27.9.2023, ja seututoimiston asiantuntijat ovat valmistelleet vastineet lausuntoihin ja muutosehdotukset raporttiin ja karttoihin.

Rakennesuunnitelma 2040+ sisältö

Kaupunginhallitus
Kaupunginvaltuusto

§ 249
§ 78

20.11.2023
27.11.2023

Rakennesuunnitelman tehtävänä on yhteensovittaa kaupunkiseudun kuntien maankäyttöä ja liikennettä kestävästä kaupungistumisesta tukevalla tavalla. Suunnittelun fokus on ollut taajaan asutun ja kaupunkimaisen alueen tarkastelussa. Siellä myös yhteensovittamisen tarpeet ovat suurimmat.

Rakennesuunnitelman 2040+ tavoitteet kytkeytyvät kolmeen kestäväyteen – ekologiseen, sosiaaliseen ja taloudelliseen kestäväyteen. Kahdeksan tavoitetta nojaa edellisen rakennesuunnitelman tavoitteisiin, mutta valintaperusteena ja ohjenuorana on käytetty ennakoituja 2040-luvun haasteita, seutustrategiaa ja seudullisuutta.

Ratkaisuja kuvataan kolmella teemakartalla: Arki, Rakenne sekä Elinkeinot ja yhteydet. Arjen kartta esittää seudullisesti merkittävät keskukset, kestävä liikunnan, palvelujen sijoittumisen ja seudun sinivihreän verkoston. Rakenteen kartta kuvaa kasvun kohdentumisen, asuinalueiden eriytymisen ehkäisyn sekä vahvan joukkoliikenteen vyöhykkeen. Elinkeinot ja yhteydet -kartalla tarkastellaan seudullisesti merkittävät yritysalueet, työpaikkakeskittymien painopisteet sekä kansallinen ja kansainvälinen saavutettavuus ja liikenneyhteydet. Lopuksi esitetään koostekartta keskeisimmistä painotuksista. Kartat ovat yleispiirteisiä ja nojaavat aiemmin hyväksytyihin rakennesuunnitelmiin. Niiden tarkoitus on korostaa ajankohtaisia teemoja, jotka kaipaavat erityistä huomiota.

Rakennesuunnitelman päivityksessä haluttiin kiinnittää erityisesti huomiota seudun elinkeinoelämän vahvistamiseen, asuinympäristöjen laadun, seudun kasvun sekä kestävä liikunnan vaatimaan yhteistyöhön. Nousevina teemoina huomioitiin luontoekosysteemien, asuinalueiden eriytymisen ja uuden teollisuuden aihealueet. Päivityksen sisältöön vaikutti myös seutustrategia ”Vehreä metropolimme 2040”.

Rakennesuunnitelma 2040+ Oriveden osalta

Yleisesti tarkastellen rakennesuunnitelman ratkaisut ovat kaupungin näkökulmasta perusteltuja sekä hyviä. Rakennesuunnitelma mahdollistaa hyvin Oriveden strategisen yleiskaavan mukaisten tavoitteiden toteutumisen. Kokonaisuutena rakennesuunnitelman 2040+ katsotaan olevan positiivinen kaupungin kannalta. Kaupungin edustajat ovat myös päässeet hyvin osallistumaan ja vaikuttamaan suunnitteluratkaisuihin, joka on osaltaan varmistanut rakennesuunnitelman mahdollistavan kaupungin strategisten tavoitteiden toteutumisen.

Nykyisin voimassa olevaan Tampereen kaupunkiseudun rakennesuunnitelmaan 2040 (vuodelta 2015) verrattuna muutokset Oriveden alueella ovat verrattain vähäisiä. Keskusta-alueen, asemanseudun ja Oripohjan alueen osalta merkinnät ovat sisällöltään samankaltaisia. Merkintöjen aluerajauksissa on joitakin vähäisiä muutoksia, ja erityisesti asumisen osalta merkintää on alueena yhte-näistetty ja selkeytetty. Asumisen osalta taajaman elinvoimaa tukevan vyöhykkeen merkintään on tehty tarkennuksia ja vähäisiä laajennuksia erityisesti asemanseudulla ja Vehkalahden alueella sekä keskustan ja asemanseudun välillä. Uusia merkintöjä verrattuna aiempaan rakennesuunnitelmaan ovat Kehitettävä seudullinen ekologinen, vapaa-ajan ja virkistystyksen verkosto, jossa ekologiset ja virkistystyksen laatukäytävät erotellaan toisistaan – merkintä sekä Orituvan ja

Kaupunginhallitus
Kaupunginvaltuusto

§ 249
§ 78

20.11.2023
27.11.2023

Yliskyläntien risteuksen läheisen alueen ympäristön merkinnät tutkittavista teollisuuden ja työpaikkojen alueista.

Kaupunginhallitus on antanut 21.8.2023 § 179 kaupungin lausunnon rakennesuunnitelman 2040+ luonnoksesta. Lausunnossa on todettu mm. seuraavaa:

”Oriveden kaupunki näkee rakennesuunnitelman luonnoksen onnistuneena ja alueen kehittämisen kannalta hyvänä. Luonnos on Oriveden strategisen yleiskaavan mukainen, ja osaltaan edistää sekä mahdollistaa strategisen yleiskaavan mukaisen kehityksen toteutumista. Kaupunki kiittää Tampereen kaupunkiseutua onnistuneesta rakennesuunnitelman päivitysprosessista sekä yhteistyöstä.

.....
Kokonaisuutena Oriveden kaupunki näkee rakennesuunnitelman luonnoksen positiivisena sekä kaupungin tavoitteiden mukaisena, eikä katso siihen kohdistuvan muutostarpeita.”

Luonnosvaiheen jälkeen rakennesuunnitelmaan tehdyt muutokset ovat kokonaisuutena koko seudun mittakaavassa olleet melko vähäisiä itse seudun rakenteen suhteen, ja koskeneet lähinnä kirjauksien muotoa, karttojen esitystapaa sekä selostuksen perusteluita yms. Oriveden osalta muutokset ovat olleet lähinnä teknisiä tarkennuksia aineistoihin.

Esityslistan liitteinä ovat ote seutuhallituksen pöytäkirjasta 25.10.2023 § 115 sekä Tampereen kaupunkiseudun Rakennesuunnitelma 2040+ ehdotus.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Juha Kuusisto

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää esittää valtuustolle, että se hyväksyy liitteenä olevan Tampereen kaupunkiseudun Rakennesuunnitelma 2040+ seutuhallituksen ehdotuksen mukaisena.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Merkittiin, että kaavoituspäällikkö Antti Kivikko oli asiantuntijana paikalla tämän pykälän käsittelyn aikana.

Merkittiin, että valtuuston II varapuheenjohtaja Sini Kahilaniemi saapui kokoukseen tämän pykälän käsittelyn aikana klo 15:06.

Kaupunginvaltuusto 27.11.2023 § 78
392/00.04.01/2023

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Juha Kuusisto

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto hyväksyy liitteenä olevan Tampereen kaupunkiseudun Rakennesuunnitelma 2040+ seutuhallituksen ehdotuksen mukaisena.

Kaupunginhallitus
Kaupunginvaltuusto

§ 249
§ 78

20.11.2023
27.11.2023

Käsittely

Kokoomuksen valtuustoryhmä esitti seuraavat ponsiesitykset:

1. ponsi: "Oriveden kaupunginvaltuusto toteaa, että toimintaympäristön kuvauksessa sivulla kuusi ja seitsemän, kohdassa "Kansalaisyhteiskunnan vahvistuminen" olevaa sanaa aktivismi paremmin asiakirjaan sopivat sanat "laillinen aktiivisten kansalaisten toiminta"."

2. ponsi: "Oriveden kaupunginvaltuusto toteaa, että sivulla 31 kohdassa "Liikenneyhteydet" toinen kappale ja ensimmäinen virke muotoillaan, että "Joukkoliikenteen kehittäminen helpottaa nopeasti kasvavan kaupunkiseudun liikenneväylien ruuhkautumista ja vapauttaa lisäkapasiteettia tiekuljetuksille etenkin kaupunkien taajama-alueilla."

Asiasta käytiin laaja keskustelu ja keskustelun jälkeen kokoomuksen valtuustoryhmä veti molemmat ponsiesityksensä pois.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Merkittiin, että kaavoituspäällikkö Antti Kivikko oli asiantuntijana paikalla tämän asian käsittelyn ja päätöksenteon ajan.

Merkittiin, että varavaltuutettu Irma Koskela saapui kokoukseen kello 13.55 ja varavaltuutettu Anne Lappalainen poistui kokouksesta.

Merkittiin, että valtuutettu Touko Sikala palasi kokoukseen kello 14.00 tämän asian käsittelyn aikana.

Liitteet

- 6 Pöytäkirjanote Seutuhallitus_2023_115§
- 7 Rakennesuunnitelma2040+_ehdotus

Tarkastuslautakunta
Kaupunginvaltuusto

§ 161
§ 79

11.10.2023
27.11.2023

Sidonnaisuusilmoitukset

Tarkastuslautakunta 11.10.2023 § 161

Oriveden kaupungin hallintosäännön 98 § mukaan tarkastuslautakunta valvoo kuntalaissa tarkoitettujen sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja huolehtii sidonnaisuusrekisterin julkisten tietojen julkaisemisesta kaupungin verkkosivuilla.

Tarkastuslautakunta on sidonnaisuusrekisterin rekisterin pitäjä ja sen on saatettava sidonnaisuusilmoitukset valtuustolle kerran vuodessa.

Tarkastuslautakunta on valtuuttanut 15.9.2021 141 § sidonnaisuusrekisterin käsittelijät julkaisemaan jatkossa uudet ilmoitukset ja muutokset sidonnaisuusrekisteriin.

Tarkastuslautakunnalle on ilmoitettu liitteenä olevat muutokset sidonnaisuusilmoituksiin.

Päätösehdotus

Tarkastuslautakunta toteaa ja hyväksyy liitteenä olevat muutokset kaupungin verkkosivulla julkaistavaan sidonnaisuusrekisteriin. Lautakunta vie yhteenvedon sidonnaisuuksista kaupungin valtuustolle tiedoksi marraskuun kokoukseen hallintosäännön mukaisesti.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Kaupunginvaltuusto 27.11.2023 § 79
599/00.03.00.01/2023

Sidonnaisuusilmoitukset on luettavissa Oriveden kaupungin verkkosivulla Etusivu >Kaupunkimme >Päätöksenteko >Luottamuselimet >Sidonnaisuusrekisteri

Sidonnaisuusilmoitukset lakisääteisiltä ilmoittajilta on oheismateriaalina kaupunginvaltuuston Teams-työtilassa.

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto merkitsee tiedoksi sidonnaisuusilmoitusten tilanteen.

Päätös

Merkittiin tiedoksi.

Tekninen lautakunta	§ 99	26.10.2023
Kaupunginhallitus	§ 239	13.11.2023
Kaupunginvaltuusto	§ 80	27.11.2023

Lisämäärärahan hakeminen investointeihin / katujen peruskorjaus Säästäjientie ja Ruovedentie

Tekninen lautakunta 26.10.2023 § 99

Valmistelija Tekninen johtaja Matti Vesava

Säästäjientien ja sen vieressä kulkevan kevyen liikenteen väylän peruskorjaukseen on varattu vuodelle 2023 170.000 €. Suunnitelmissa oli, että koko katu ja sen vieressä kulkeva kevyen liikenteen väylä saneerataan ja kevyen liikenteen väylää jatketaan niin, että se yhtyy Keskustiehen.

Rakentamisen aikana on jouduttu saneerauksen suunnitelmia laajentamaan mm. niin, että kadun kerrosrakenteita on vahvennettu ja hulevesiverkoston rakentaminen on laajentunut koko katuosuudelle. Nämä muutokset ovat nostaneet rakentamiskustannuksia selvästi ja lisämäärärahan tarve hankkeen loppuun saattamiseksi tälle vuodelle on 142.000 €.

Ruovedentien peruskorjaus toteutetaan siten, että koko kadun osalta massat vaihdetaan, rakennetaan hulevesiverkosto ja kadun viereen kevyen liikenteen väylä. Työ on edennyt hyvin ja työn aikana on jouduttu tekemään joitain lisätöitä (mm. isojen kivien poisto, hulevesien johtamisen muutostyöt, viemäreiden muutostyöt). Lisämäärärahan tarve hankkeeseen on 25.000 €.

Kunnallistekniikan päällikkö selvittää kokouksessa hankkeita ja lisämäärärahan tarpeita.

Toimivalta Hallintosäätö 88 §

Esittelijä Tekninen johtaja Matti Vesava

Päätösehdotus Tekninen lautakunta päättää esittää kaupunginhallitukselle ja kaupunginvaltuustolle, että ne myöntäisivät Säästäjientien saneeraukseen 142.000 €:n ja Ruovedentien saneeraukseen 25.000 €:n lisämäärärahan.

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin.

Merkittiin pöytäkirjaan, että kaupunginhallituksen edustaja Touko Sikala poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn aikana kello 17:33.

Merkittiin pöytäkirjaan, että kunnallistekniikan päällikkö Mika Kuivanen oli asiantuntijana paikalla asian käsittelyn aikana.

Tekninen lautakunta	§ 99	26.10.2023
Kaupunginhallitus	§ 239	13.11.2023
Kaupunginvaltuusto	§ 80	27.11.2023

Kaupunginhallitus 13.11.2023 § 239

Valmistelija	Talous- ja hallintojohtaja Marjatta Lilja
	Tekninen johtaja on teknisen lautakunnan käsittelyn jälkeen ilmoittanut, että Ruovedentien saneeraukseen esitettyä lisämäärärahaa ei tälle vuodelle, koska sääolosuhteet eivät salli tien päällystämistä. Päällystystyöt siirtyvät vuodelle 2024.
Esittelijä	Kaupunginjohtaja Juha Kuusisto
Päätösehdotus	Kaupunginhallitus esittää, että valtuusto myöntää vuoden 2023 talousarvion investointiosan julkiseen käyttöomaisuuteen 142.000 €:n ylitysoikeuden. Ylitysoikeus katetaan pitkäaikaista lainanottoa lisäämällä.
Päätös	Päätösehdotus hyväksyttiin. Merkittiin pöytäkirjaan, että tekninen johtaja Matti Vesava ja kunnallistekniikan päällikkö Mika Kuivanen olivat asiantuntijoina paikalla tämän asian käsittelyn aikana.

Kaupunginvaltuusto 27.11.2023 § 80
544/02.02.00.04/2023

Esittelijä	Kaupunginjohtaja Juha Kuusisto
Päätösehdotus	Kaupunginvaltuusto myöntää vuoden 2023 talousarvion investointiosan julkiseen käyttöomaisuuteen 142.000 €:n ylitysoikeuden. Ylitysoikeus katetaan pitkäaikaista lainanottoa lisäämällä.
Päätös	Päätösehdotus hyväksyttiin. Merkittiin, että kunnallistekniikan päällikkö Mika Kuivanen oli asiantuntijana paikalla tämän pykälän käsittelyn ja päätöksenteon aikana.

Tekninen lautakunta	§ 100	26.10.2023
Kaupunginhallitus	§ 240	13.11.2023
Kaupunginvaltuusto	§ 81	27.11.2023

Lisämäärärahan hakeminen investointeihin / MAL yhteistyöhankkeet: Paltanmäen ylikulkusilta, Asematien saneeraus + kevyen liikenteen väylä sekä vesi- ja viemärijohtojen uusiminen ja aseman pysäköintialueen saneerauksen loppuunsaattaminen

Tekninen lautakunta 26.10.2023 § 100

Valmistelija

Tekninen johtaja Matti Vesava

Paltanmäen ylikulkusillan rakentaminen venyi vuoden 2023 puolelle, koska hanketta ei pystytty loppuunsaattamaan alkuperäisen suunnitelman mukaisesti vuonna 2022. Syitä tähän oli mm. sillan rakenteiden muutos- ja korjaustyöt, joita ei talvikaudella 2022-2023 voitu tehdä.

Silta saatiin kuitenkin valmiiksi elokuussa 2023, mutta vielä viikolla nro 42 tehtiin joitain sillan päällystykseen liittyviä töitä. Nämä työt oli sovittu tehtäviksi näin sillan vastaanottotarkastuksessa.

Sillan valmistuminen vasta tänä vuonna aiheutti sen, että kaikkia hankkeeseen liittyviä maksupostejakaan ei maksettu urakoitsijalle ennen kuin työt on saatu tehdyiksi ja vaikka hankkeen konsultilta saatiin keväällä 2023 arvio / laskelma siitä, kuinka paljon kustannuksia tulee kaupungille vuodelle 2023, laskelma ei ollut täysin oikea, vaan lisärahantarve koko kaupungin urakkaan on vielä 122.000 €.

Aseman pysäköintialueen loppuunsaattaminen ajoittautui myös vuodelle 2023, koska esim. pihan päällystystyöt voitiin tehdä vasta kesällä 2023 ja lisäksi kohteen viimeistelytöitä ja pysäköintialueen maalaukset tehtiin päällystämisen jälkeen. Näiden töiden kustannukset jakautuvat siten, että Oriveden kaupungin osuus on 50 % kustannuksista ja Väyläviraston osuus 50 % kustannuksista. Lisämäärärahatarve näille töille on 28.400 €.

Asematien peruskorjaus ja kevyen liikenteen väylän rakentaminen Asematien viereen on yhteishanke Pirkanmaan ELY-keskuksen kanssa. Lisäksi ennen hankkeen kilpailutusta Oriveden kaupungin tekniikka- ja ympäristöpalvelukeskus havaitsi, että Asematien alueella olevat vesi- ja viemärijohdot ovat niitä vanhimpia mitä kaupungilla on ja ne on syytä uusia Asematien peruskorjauksen yhteydessä.

Vesi- ja viemärijohtojen uusiminen osoittautui todella haastavaksi ja monin tavoin hankalaksi hankkeeksi, koska uusimisalue on vanhaa järvenpohjaa ja vanhatkin johdot kulkivat erittäin syvällä, jopa neljän (4) metrin syvyydessä (pohjavesi alueella kahdessa (2) metrissä). Työn toteutus on vaatinut hyvin monenlaista suunnittelua, harkintaa, vaihtoehtojen miettimistä ja lopulta tehtyjä toimenpiteitä. Ja koska vesi- ja viemärijohtojen uusiminen on täysin Oriveden kaupungin oma hanke, kustannukset näistä töistä kuuluu kaupungille (muilta osin jako on 50-50 kaupungin ja Pirkanmaan ELY-keskuksen välillä).

Tekninen lautakunta	§ 100	26.10.2023
Kaupunginhallitus	§ 240	13.11.2023
Kaupunginvaltuusto	§ 81	27.11.2023

Lisämäärärahatarve Asematien ja sen viereen tulevan kevyen liikenteen väylän ja erityisesti vesi- ja viemärijohtojen uusimiseen alueella on 525.000 €.

Kunnallistekniikan päällikkö selvittää kokouksessa ja hanketta ja lisämäärärahatarvetta.

Toimivalta Hallintosääntö 88 §

Esittelijä Tekninen johtaja Matti Vesava

Päätösehdotus Tekninen lautakunta päättää esittää kaupunginhallitukselle ja kaupunginvaltuustolle, että ne myöntäisivät Paltanmäen ylikulkusillan loppuunsaattamisen 122.000 €:n, aseman pysäköintialueen loppuunsaattamiseen 28.400 €:n ja Asematien peruskorjaukseen ja Asematien viereen tulevan kevyen liikenteen väylän rakentamiseen ja Asematien alueen vesi- ja viemärijohtojen uusimiseen 525.000 €:n lisämäärärahan.

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin.

Merkittiin pöytäkirjaan, että kunnallistekniikan päällikkö Mika Kuivanen oli asiantuntijana paikalla asian käsittelyn aikana.

Kaupunginhallitus 13.11.2023 § 240

Valmistelija Talous- ja hallintojohtaja Marjatta Lilja

Esittelijä Kaupunginjohtaja Juha Kuusisto

Päätösehdotus Kaupunginhallitus esittää, että valtuusto myöntää vuoden 2023 talousarvion investointiosan

1. julkiseen käyttöomaisuuteen 300.400 euron ylitysoikeuden ja

2. vesihuoltolaitokseen 375.000 euron ylitysoikeuden.

Ylitysoikeudet katetaan pitkäaikaista lainanottoa lisäämällä.

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin.

Merkittiin pöytäkirjaan, että tekninen johtaja Matti Vesava ja kunnallistekniikan päällikkö Mika Kuivanen olivat asiantuntijoina paikalla tämän asian käsittelyn aikana.

Tekninen lautakunta	§ 100	26.10.2023
Kaupunginhallitus	§ 240	13.11.2023
Kaupunginvaltuusto	§ 81	27.11.2023

Kaupunginvaltuusto 27.11.2023 § 81
545/02.02.00.04/2023

Esittelijä Kaupunginjohtaja Juha Kuusisto

Päätösehdotus Kaupunginvaltuusto päättää myöntää vuoden 2023 talousarvion investointiosan

1. julkiseen käyttöomaisuuteen 300.400 euron ylitysoikeuden ja
2. vesihuoltolaitokseen 375.000 euron ylitysoikeuden.

Ylitysoikeudet katetaan pitkäaikaista lainanottoa lisäämällä.

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin.

Merkittiin, että kunnallistekniikan päällikkö Mika Kuivanen ja tekninen johtaja Matti Vesava oli asiantuntijana paikalla tämän pykälän käsittelyn ja päätöksenteon aikana.

Tekninen lautakunta	§ 101	26.10.2023
Kaupunginhallitus	§ 241	13.11.2023
Kaupunginvaltuusto	§ 82	27.11.2023

Lisämäärärahan hakeminen investointeihin / katuvalaistuksen uusiminen

Tekninen lautakunta 26.10.2023 § 101

Valmistelija	Tekninen johtaja Matti Vesava
	<p>Teknisellä lautakunnalla on varattuna vuodelle 2023 35.000 € katuvalaistuksen uusimiseen. Tänä vuonna on kuitenkin ollut tarvetta uusia laajemmalti katuvalaistusta ja mm. kaivaa katuvalaistuksen kaapeleita maastoon korvaamaan ilmajohtoja.</p> <p>Katuvalaistuksen uusiminen maksaa pitkässä juoksussa tietty itsensä takaisin kun energiantarve vähenee uusien led-lamppujen avulla ja myös huoltotarve pienenee oleellisesti.</p> <p>Lisämäärärahatarve on 40.000 €.</p>
Toimivalta	Hallintosääntö 88 §
Esittelijä	Tekninen johtaja Matti Vesava
Päätösehdotus	Tekninen lautakunta päättää esittää kaupunginhallitukselle ja kaupunginvaltuustolle, että ne myöntäisivät 40.000 €:n lisämäärärahan katuvalaistuksen uusimiseen.
Päätös	<p>Päätösehdotus hyväksyttiin.</p> <p>Merkittiin pöytäkirjaan, että kunnallistekniikan päällikkö Mika Kuivanen oli asiantuntijana paikalla asian käsittelyn aikana.</p>

Kaupunginhallitus 13.11.2023 § 241

Valmistelija	Talous- ja hallintojohtaja Marjatta Lilja
Esittelijä	Kaupunginjohtaja Juha Kuusisto
Päätösehdotus	<p>Kaupunginhallitus esittää, että valtuusto päättää myöntää vuoden 2023 talousarvion investointiosan julkiseen omaisuuteen 40.000 euron ylitysoikeuden.</p> <p>Ylitysoikeus katetaan pitkäaikaista lainanottoa lisäämällä.</p>
Päätös	Päätösehdotus hyväksyttiin.

Tekninen lautakunta	§ 101	26.10.2023
Kaupunginhallitus	§ 241	13.11.2023
Kaupunginvaltuusto	§ 82	27.11.2023

Merkittiin pöytäkirjaan, että tekninen johtaja Matti Vesava ja kunnallistekniikan päällikkö Mika Kuivanen olivat asiantuntijoina paikalla tämän asian käsittelyn aikana.

Kaupunginvaltuusto 27.11.2023 § 82
546/02.02.00.04/2023

Esittelijä Kaupunginjohtaja Juha Kuusisto

Päätösehdotus Kaupunginvaltuusto päättää myöntää vuoden 2023 talousarvion investointiosan julkiseen omaisuuteen 40.000 euron ylitysoikeuden.

Ylitysoikeus katetaan pitkäaikaista lainanottoa lisäämällä.

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin.

Merkittiin, että kunnallistekniikan päällikkö Mika Kuivanen oli asiantuntijana paikalla tämän pykälän käsittelyn ja päätöksenteon ajan.

Elämänlaatulautakunta	§ 126	25.10.2023
Kaupunginhallitus	§ 242	13.11.2023
Kaupunginvaltuusto	§ 83	27.11.2023

Elämänlaatulautakunnan ylitysoikeudet vuoden 2023 talousarvioon

Elämänlaatulautakunta 25.10.2023 § 126

Valmistelija Liikuntapäällikkö Roope Marski

Elämänlaatulautakunnan toteuma 9/2023 ja tilinpäätösennuste 2023.

Käyttötaloussuunnitelmassa 2023 on pyritty huomioimaan yleinen kustannusten nousu ja palkkakulujen nousu. Palvelujen määrällistä tasoa ei ole entisestään nostettu.

Vuodelle 2023 on osunut pitkä talvi sekä odotettua rajummat kustannusten nousut ja myös palkkaneuvottelut, jotka ovat myös merkittävästi vaikuttaneet kaupungin ulkopuolelta ostettaviin henkilöstöpalveluihin. Ulkopuolisilta kumppaneilta vuokrattuihin tiloihin tehtiin vuoden alusta vuokrankorotuksia, joihin ei oltu pystytty varautumaan budjettivaiheessa.

Käyttötaloudessa arvioitu tulorahoitus on myös ollut runsaanpaa kuin alkuperäinen arvio, kävijämäärät tilittäjäkohteissa ja kursseilla ovat nousseet jopa koronaa edeltävän ajanjakson yli. Toisaalta kuntalaisten hyvinvointiin tähtäävä hintakehitys käyttömaksuisa on syönyt osansa tästä mahdollisesta tulopohjan lisäyksestä. Yksiköt hakivat erilaisia avustuksia, jotka osaltaan lisäävät tulokertymää entisestään.

Palvelutuotannon kustannusvaikutukset ovat tavallaan helposti huomattavissa ja osittain ennustettavissa, seuraamme kävijämääriä ja kassatuotot kirjataan kuukausittain. Palveluntuotannossa on sopimusperiaatteet.

Toisaalta kuluissa erilaiset ylläpitokustannukset, korjaukset ja tilavuokrat näyttelevät merkittävää osaa ja vaihtelut voivat olla nopeita. Henkilöstöpalveluissa pidentyneet sijaistarpeet tuovat osaltaan yllättäviä menoeriä.

Toteuma 9/23 loppuun mennessä (optimi 75%):

Budj	Toteuma	%
426.600	369.784	87 (+12%)tuotot
-2.710.110	-2.229.101	82 (+7%)kulut
-2.283.510	-1.859.316	81 (+6%)kate

Ennuste 12/23:

Tilinpäätösennusteena on tulojen osalta ylitys n 10% (40 000€) ja menojen osalta n 8% (215 000€).

Toimivalta Hallintosääntö 27 §

Esittelijä Liikuntapäällikkö Roope Marski

Elämänlaatulautakunta	§ 126	25.10.2023
Kaupunginhallitus	§ 242	13.11.2023
Kaupunginvaltuusto	§ 83	27.11.2023

Päätösehdotus	Elämänlaatulautakunta esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle että lautakunnan talousarvioon nähden myönnetään ylityslupa seuraavasti: 1. Tuottojen osalta 10% (40 000€) 2. Kulujen osalta 8% (215 000€)
Päätös	Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaan.

Kaupunginhallitus 13.11.2023 § 242

Valmistelija	Talous- ja hallintojohtaja Marjatta Lilja
Esittelijä	Kaupunginjohtaja Juha Kuusisto
Päätösehdotus	Kaupunginhallitus esittää, että valtuusto myöntää vuoden 2023 talousarvion käyttötalousosaan elämänlaatulautakunnan talousarvioon seuraavat ylitysoikeudet: 1. 40.000 euroa toimintatuottoihin ja 2. 215.000 euroa toimintakuluihin. Toimintakulujen ylitysoikeus katetaan toimintatuottojen ylityksellä sekä lyhytaikaista lainanottoa lisäämällä.
Päätös	Päätösehdotus hyväksyttiin. Merkittiin, että liikuntapäällikkö Roope Marski oli asiantuntijana paikalla tämän asian käsittelyn aikana.

Kaupunginvaltuusto 27.11.2023 § 83
534/02.02.00.04/2023

Esittelijä	Kaupunginjohtaja Juha Kuusisto
Päätösehdotus	Kaupunginvaltuusto myöntää vuoden 2023 talousarvion käyttötalousosaan elämänlaatulautakunnan talousarvioon seuraavat ylitysoikeudet: 1. 40.000 euroa toimintatuottoihin ja 2. 215.000 euroa toimintakuluihin. Toimintakulujen ylitysoikeus katetaan toimintatuottojen ylityksellä sekä lyhytaikaista lainanottoa lisäämällä.

Elämänlaatulautakunta	§ 126	25.10.2023
Kaupunginhallitus	§ 242	13.11.2023
Kaupunginvaltuusto	§ 83	27.11.2023

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Merkittiin, että liikuntapäällikkö Roope Marski oli asiantuntijana paikalla tämän pykälän käsittelyn ja päätöksenteon ajan.

Kaupunginhallitus
Kaupunginvaltuusto

§ 243
§ 84

13.11.2023
27.11.2023

Ylitysoikeuden myöntäminen vuoden 2023 talousarvioon / Lasten ja nuorten lautakunta

Kaupunginhallitus 13.11.2023 § 243

Valmistelija

Talous- ja hallintojohtaja Marjatta Lilja

Hallintosäännön 88 §:n mukaan talousarviomuutokset on esitettävä valtuustolle siten, että ne ehditään käsitellä talousarviovuoden aikana. Tämän jälkeen niitä voidaan käsitellä vain poikkeustapauksissa. Määrärahan muutosesityksen yhteydessä on selvitettävä muutoksen vaikutus toiminnan tavoitteisiin.

Valtuuston hyväksymän vuoden 2023 talousarvion mukaan merkittävät määrärahojen ylitykset ja tuloarvioiden alitukset on tuotava tilivuoden aikana valtuuston päätettäväksi. Merkittäväksi ylitykseksi katsotaan 10 %:n ylitys tulosalueen määrärahoista, kuitenkin yli 100 000 euron ylitys (sote 300 000 euron). Alle 50 000 euron ylityksissä riittää lautakunnan käsittely.

Lasten ja nuorten lautakunnan hallintopalveluiden toimintatuotot ovat ylittymässä. Syyskuun loppuun mennessä ylitys on 547 844 euroa (237,4 %). Ylitys johtuu haetuista ja myönnettyistä opetus- ja kulttuuriministeriön sekä Opetushallituksen erityisavustuksista. Avustuksia tulee hakuun pitkin vuotta, ja haut eivätkä päätökset myönnettyistä avustuksista ole olleet tiedossa talousarvion 2023 valmistelun aikana.

Lasten ja nuorten lautakunta/kasvatus- ja opetusjohtaja hakee kaupunginvaltuustolta ylitysoikeutta hallintopalveluiden toimintatuottoihin 547 844 euroa.

Toimivalta

hallintosääntö 88 §

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Juha Kuusisto

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää, että valtuusto myöntää vuoden 2023 talousarvion käyttötalousosaan lasten ja nuorten lautakunnan toimintatuottoihin 540.000 euron ylitysoikeuden.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Kaupunginvaltuusto 27.11.2023 § 84
570/02.02.00.04/2023

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Juha Kuusisto

Kaupunginhallitus
Kaupunginvaltuusto

§ 243
§ 84

13.11.2023
27.11.2023

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto myöntää vuoden 2023 talousarvion käyttötalousosaan lasten ja nuorten lautakunnan toimintatuottoihin 540.000 euron ylitysoikeuden.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Merkittiin, että kasvatus- ja opetusjohtaja Mia Mattila oli asiantuntijana paikalla tämän pykälän käsittelyn ja päätöksenteon ajan.

Kaupunginhallitus
Kaupunginvaltuusto

§ 244
§ 85

13.11.2023
27.11.2023

Vuoden 2023 talousarvion ylitysoikeudet

Kaupunginhallitus 13.11.2023 § 244

Valmistelija

Talous- ja hallintojohtaja Marjatta Lilja

Vuoden 2023 talousarvio ei ole toteutumassa suunnitellun mukaisesti, joten valtuuston tulee käsitellä talousarvion ylitysoikeudet hallintosäännön 88 §:n mukaan: Talousarvioon tehtävät muutokset on esitettävä valtuustolle siten, että valtuusto ehtii käsitellä muutosehdotukset talousarviovuoden aikana. Talousarviovuoden jälkeen talousarvion muutoksia voidaan käsitellä vain poikkeustapauksissa. Tilinpäätöksen allekirjoittamisen jälkeen valtuustolle ei voi enää tehdä talousarvion muutosehdotusta. Määrärahan muutosesityksessä on selvitettävä myös muutoksen vaikutus toiminnan tavoitteisiin ja tuloarvioihin. Vastaavasti toiminnan tavoitteiden tai tuloarvion muutosesityksessä on selvitettävä muutoksen vaikutukset määrärahoihin.

Verotulojen syyskuun maksuunpanon sekä Kuntaliiton veroennustekehikon mukaan verotuloja kertynee maksuun vuonna 2023 yhteensä noin 21,6 milj. euroa. Talousarvioon merkitty verotulo on 20,9 milj. euroa. Verotulot ylittänevät talousarvion kunnallisveroissa 0,7 milj. euroa ja kiinteistöveroissa 0,2 milj. euroa. Yhteisöverojen arvioidaan alittavan talousarvioon merkityn määrän 0,2 milj. eurolla. Kokonaisuutena siis verotuloihin tulee saada 0,7 milj. euron ylitysoikeus.

Yleinen korkotaso on vuoden 2023 aikana noussut nopeasti. Talousarviossa oli varaus vähäiseen korkotason nousuun, mutta varsinkin vaihtuvien korkojen nousu melkeimpä nollassa yläpuolella, mikä on aiheuttanut sen, että talousarvioon korkokuluihin varattu määräraha ei näyttäisi riittävän. Kaupungin lainakannasta on tällä hetkellä 61,5 prosenttia vaihtuvakorkoista lainaa. Jotta korkomenot eivät merkittävästi ylitä talousarviota, tulee kuluihin saada 200.000 euron ylitysoikeus.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Juha Kuusisto

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää valtuustolle, että se myöntää vuoden 2023 talousarvion tuloslaskelmaosaan ylitysoikeudet

1. verotuloihin 700.000 euroa ja

2. korkokuluihin 200.000 euroa.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Merkittiin, että kokous keskeytettiin tauon ajaksi tämän pykälän käsittelyn jälkeen kello 16.35-17.05.

Kaupunginhallitus
Kaupunginvaltuusto

§ 244
§ 85

13.11.2023
27.11.2023

Kaupunginvaltuusto 27.11.2023 § 85
542/02.02.00.04/2023

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Juha Kuusisto

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto päättää myöntää vuoden 2023 talousarvion tuloslaskelmaosaan ylitysoikeudet

1. verotuloihin 700.000 euroa ja

2. korkokuluihin 200.000 euroa.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Merkittiin, että talous- ja hallintojohtaja Marjatta Lilja oli asiantuntijana paikalla tämän pykälän käsittelyn ja päätöksenteon ajan.

Merkittiin, että kokous keskeytettiin tauon ajaksi klo 14:34 - 15:05.

Kaupunginhallitus	§ 224	23.10.2023
Kaupunginhallitus	§ 245	13.11.2023
Kaupunginvaltuusto	§ 86	27.11.2023

Vuoden 2024 talousarvio ja taloussuunnitelma vuosille 2024-2026

Kaupunginhallitus 23.10.2023 § 224

Valmistelija Talous- ja hallintojohtaja Marjatta Lilja

Kuntalain 110 §:n mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvollisuudet. Valtuuston on hyväksyttävä kolmea tai useampaa vuotta koskeva taloussuunnitelma.

Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet. Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen.

Talousarvio koostuu yleisperusteluista, käyttötalous- ja investointiosista, sekä tuloslaskelma- ja rahoitusosista.

Kaupunginhallitus päätti kesäkuussa 2023, ettei vuodelle 2024 anneta talousarvioraamia. Kaupunginhallitus antoi hallintokunnille talousarvion teknisen valmisteluohjeen. Valmisteluohjeen mukaan Oriveden kaupungin talouden tasapainon säilymiseksi on huomioitava, että

- palvelutasoa ei tule lisätä ilman lain velvoitetta,
- uusia vakansseja ei perusteta, mahdolliset esitykset käsitellään tapauskohtaisesti,
- toimintatapoja tulee arvioida tehokkuuden näkökulmasta ja tuottavuutta on parannettava hallinnossa, tukipalveluissa ja palvelutuotannossa.

Valmisteluohjeessa on henkilöstökuluihin vuodelle 2024 varattu 2,5 %:n korotusvaraus (vuoden 2023 kesäkuun palkkatasoon verrattuna) ja molemmalle taloussuunnitelmavuodelle 2,0 % voimassa olevien työehtosopimusten mukaisesti. Muiden menojen osalta noudatetaan pääsääntöisesti 0-linja.

Lautakunnat ovat käsitelleet vuoden 2024 talousarvioehdotuksensa. Lautakuntien esitysten mukaan vuoden 2024 talousarvion toimintakatteet vuoteen 2023 verrattuna ovat seuraavat:

milj. euroa	TA 2024	TA 2023	Muutos, %
Kaupunginhallitus	-4,75	-4,68	1,5
Lasten ja nuorten ltk	-16,69	-15,84	5,4
Hyvinv. ja el.laaturtk	-3,64	-3,32	9,5
Tekninen ltk	0,12	1,18	-89,8
Toimintakatteet yht.	-24,96	-22,66	10,1

Kaupunginhallitus	§ 224	23.10.2023
Kaupunginhallitus	§ 245	13.11.2023
Kaupunginvaltuusto	§ 86	27.11.2023

Lautakuntien esitysten jälkeen on kaupunginjohtajan esitykseen tehty palkkoihin vielä 0,8 %-yksikön korotus, jolla talousarvion valmisteluohjetta on tarkennettu. Lisäksi teknisen lautakunnan päättämien sisäisten vuokrien määräytymistä ja tasoa on tarkastettu.

Kaupunginjohtajan esitykseen on huomioitu verotulojen, valtionosuuksien ja rahoituskulujen taso syyskuun 2023 tilannetta vastaavaksi. Käytettävissä olevien ennakkotietojen perusteella verotulojen arviota on laskettu Kuntaliiton ennustekehikon mukaiseksi.

Kaupunginjohtajan talousarvioehdotukseen perustuvat tulos- ja rahoituslaskelmat sekä investointisuunnitelma vuosille 2024-2026 ovat työtilassa liitteenä kokoukseen osallistuville.

Tuloslaskelman toimintatuotot ovat 10,92 milj. euroa, jossa on vähennystä edelliseen vuoteen verrattuna 1,7 %. Toimintakulut ovat 35,92 milj. euroa ja kulut lisääntyvät edellisvuodesta 6,2 %. Merkittävimmät lisäykset ovat henkilöstökuluissa sekä vuokrissa. Tuloslaskelman toimintakate on 24,96 milj. euroa ja se kasvaa 10,1 %.

Verotuloja on arvioitu saatavan 20,7 milj. euroa ja ne vähenevät 1,0 %:a edellisvuodesta. Valtionosuudet ovat 5,4 milj. euroa ja niissä on 3,8 %:a kasvua edellisvuoteen.

Vuosikatetta muodostuu 0,58 milj. euroa. Kaupungin pysyvistä vastaavista aiheutuu poistoja 3,28 milj. euroa ja lisäksi varaudutaan 0,2 milj. eurolla Tähtiniemikodin arvonalennuksiin. Tuloslaskelma osoittaa alijäämää 2,84 milj. euroa.

Taloussuunnitelmakausien 2025-2026 ovat myös alijäämäisiä 2,62 milj. euroa vuonna 2025 ja 2,26 milj. euroa vuonna 2026.

Nettoinvestoinnit vuonna 2024 ovat 4,03 milj. euroa ja merkittävimmät investointikohteet ovat uimahallin pesu- ja pukutilojen kunnostus sekä erilaiset kunnallistekniset investoinnit. Merkittävin taloussuunnitelma-kauden rakennusinvestointi on Rovastinkankaan koulun laajennus, jonka rakentamisen kokonaiskustannusarvio ilman irtaimen omaisuuden hankintoja on 7,25 milj. euroa.

Koska tulorahoituksen kautta investointeihin ja lainanlyhennyksiin jää katetta erittäin vähän, tulee em. erät rahoittaa lähinnä uutta lainaa ottamalla. Rahoituslaskelman mukaan uutta lainaa nostetaan vuonna 2024 7,0 milj. euroa, 8,0 milj. euroa vuonna 2025 ja 9,0 milj. euroa vuonna 2026.

Kaupunginjohtajan talousarvioehdotuksen mukaiset laskelmat tuodaan hallitukselle tiedoksi ja varsinainen talousarvion ja -suunnitelman käsittely tuodaan 13.11.2023 kokoukseen. Yhteistyötoimikunta käsittelee kaupunginjohtajan talousarvioehdotusta kokouksessaan 31.10.2023 ja heiltä pyydetään lausunto siten, että se on kaupunginhallituksen käytettävissä talousarvion käsittelyssä.

Kaupunginhallitus	§ 224	23.10.2023
Kaupunginhallitus	§ 245	13.11.2023
Kaupunginvaltuusto	§ 86	27.11.2023

Esittelijä Kaupunginjohtaja Juha Kuusisto

Päätösehdotus Kaupunginhallitus

1. merkitsee vuoden 2024 talousarvion ja -suunnitelman vuosille 2024-2026 laskelmat tiedoksi ja

2. toteaa, että talousarvio ja -suunnitelma vuosille 2024-2026 käsitellään ja tehdään ehdotus valtuustolle 13.11.2023 kokouksessa.

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin.

Merkittiin pöytäkirjaan, että kaupunginvaltuuston II varapuheenjohtaja Sini Kahilaniemi poistui kokouksesta tämän pykälän käsittelyn aikana kello 17.24.

Yhteistyötoimikunta 31.10.2023 § 37
540/02.02.00.01/2023

Valmistelija Hyvinvointijohtaja Tuija Peurala

Talous- ja hallintojohtaja esittelee asiaa kokouksessa.

Esittelijä Kaupunginjohtaja Juha Kuusisto

Päätösehdotus Merkitään selostus tiedoksi. Henkilöstöjärjestöt voivat toimittaa lausuntonsa talousarviosta ja -suunnitelmasta 10.11.2023 klo 10 mennessä hyvinvointijohtajalle sekä talous- ja hallintojohtajalle.

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin.

Merkittiin, että talous- ja hallintojohtaja poistui kokouksesta asian käsittelyn jälkeen klo 14.55.

Kaupunginhallitus 13.11.2023 § 245

Valmistelija Talous- ja hallintojohtaja Marjatta Lilja

Henkilöstöjärjestöjen lausunto/lausunnot tallennetaan kaupunginhallituksen työtilaan viimeistään 10.11.2023.

Kaupunginhallitus	§ 224	23.10.2023
Kaupunginhallitus	§ 245	13.11.2023
Kaupunginvaltuusto	§ 86	27.11.2023

Vuoden 2024 talousarvio ja taloussuunnitelma vuosille 2024-2026 on liitteenä. Talousarviolukuihin ei ole tehty muutoksia kaupunginhallituksen edellisen kokouksen jälkeen.

Taloussuunnitelman vuosille 2024-2026 ollessa merkittävästi alijäämäinen, tulee välittömästi talousarvion hyväksymisen jälkeen käynnistää kaupungin toiminnan ja talouden kehittämissuunnitelman laatiminen. Toiminnan ja talouden kehittämissuunnitelman laatimisesta tehdään erillinen päätös.

Esittelijä Kaupunginjohtaja Juha Kuusisto

Päätösehdotus Kaupunginhallitus päättää hyväksyä ja esittää valtuuston hyväksyttäväksi vuoden 2024 talousarvion ja taloussuunnitelman vuosille 2024-2026 liitteenä olevan esityksen mukaisesti.

Käsittely Puheenjohtajan esityksestä kaupunginhallitus hyväksyi liitteen mukaisen talousarvion käsittelyjärjestysehdotuksen.

Merkittiin, että hyvinvointijohtaja Tuija Peurala, kasvatus- ja opetusjohtaja Mia Mattila, tekninen johtaja Matti Vesava ja liikuntapäällikkö Roope Marski olivat asiantuntijoina paikalla asian käsittelyn aikana.

Kaupunginjohtajan ja talous- ja hallintojohtajan puheenvuoron jälkeen kaupunginhallitus käsitteli vuoden 2024 talousarvion ja taloussuunnitelman 2024-2026, käyttötaloussuunnitelman 2024, investointisuunnitelman 2024 ja tytäryhtiöiden talousarvioehdotukset 2024 ja teki käsittelyn aikana seuraavat pöytäkirjamerkinnot:

- sivu 20: poistetaan tekstikohta "vuonna 2023 eduskuntavaalit" ja korjataan hallintosihteerin nimi Helena Lapista Jaana Toivaseksi.
- sivu 32: poistetaan ilmasto -sana kasvatus- ja opetuksen riskiarviosta
- sivu 37: poistetaan kappale "Palvelupäällikköllä..." tarpeettomana
- sivu 44: poistetaan "Pirkanmaan sairaanhoitopiiri..." tarpeettomana

Merkittiin, että liikuntapäällikkö Roope Marski poistui kokouksesta jäävinä käsittelyjärjestyksen asiakohdan 3.7 Konserniyhtiöiden tavoitteet päätöksenteon ajaksi.

Päätös Kaupunginhallitus hyväksyi päätösehdotuksen liitteenä olevan esityksen kokouksessa tehtyjen korjausten mukaan.

Merkittiin pöytäkirjaan, että henkilöstöjärjestöiltä ei ollut tullut lausuntoa annettuun määräaikaan mennessä.

Merkittiin, että kaupunginvaltuuston II puheenjohtaja Sini Kahilaniemi poistui kokouksesta tämän pykälän käsittelyn aikana kello 17.21.

Kaupunginhallitus	§ 224	23.10.2023
Kaupunginhallitus	§ 245	13.11.2023
Kaupunginvaltuusto	§ 86	27.11.2023

Kaupunginvaltuusto 27.11.2023 § 86
540/02.02.00.01/2023

Esittelijä Kaupunginjohtaja Juha Kuusisto

Päätösehdotus Kaupunginvaltuusto hyväksyy vuoden 2024 talousarvion ja taloussuunnitelman vuosille 2024-2026 liitteenä olevan esityksen mukaisesti.

Käsittely Kokouksen puheenjohtajana tämän pykälän osalta toimi kaupunginvaltuuston I varapuheenjohtaja Marjo Mäkinen-Aakula.

Puheenjohtajan esityksestä kaupunginvaltuusto hyväksyi liitteen mukaisen talousarvion käsittelyjärjestysehdotuksen.

Kaupunginhallituksen puheenjohtaja Jussi Viljanen ja kaupunginjohtaja Juha Kuusisto käyttivät puheenvuoron vuoden 2024 talousarvion ja vuosien 2024-2026 taloussuunnitelman käsittelyn pohjaksi.

Ryhmäpuheenvuorot käytiin seuraavassa järjestyksessä: KOK/Touko Sikala, SDP/Markku Kallio, KESK/Jyrki Tuomaala, PS/Mira-Bella Järviö, VAS/Reijo Kahelin ja VIHR/Miia Saarinen. KD ei ryhmäpuheenvuoroa. Ryhmäpuheenvuorot ovat pöytäkirjan liitteenä.

Ryhmäpuheenvuorojen jälkeen valtuusto kävi laajan yleiskeskustelun. Keskustelun jälkeen aloitettiin talousarvion 2024 ja taloussuunnitelman 2024-2026 yksityiskohtainen käsittely (sivut 2-19) ja käyttötalousosan ja investointiosan käsittely lautakunnittain (sivut 22-44). Tuloslaskelmaosa (sivu 20), rahoituslaskelmaosa (sivu 21) ja vesihuoltolaitoksen tulos- ja rahoituslaskelma (sivu 45) käsiteltiin.

Konserniyhtiöt (sivut 46-47) käsiteltiin yhtiöittäin:

Oriveden Jäähalli Oy

Merkittiin, että Jyrki Tuomaala, Timo Malinen ja Roope Marski poistuivat esteellisinä (yhteisöjäävejä) paikaltaan asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Oriveden Kotikoivu Oy

Merkittiin, että Mira-Bella Järviö ja Minna Juuti poistuivat esteellisinä (yhteisöjäävejä) paikaltaan asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Orivesi-talo Oy ja Kiinteistö Oy Oriveden Aholankulma

Merkittiin, että Mira-Bella Järviö poistui esteellisenä (yhteisöjäävi) paikaltaan asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Merkittiin, että pöytäkirja konserniyhtiöiden osalta tarkistettiin kokouksessa.

Merkittiin tiedoksi käyttötaloussuunnitelmaluonnos vuodelle 2024 tulosasluieittain (sivut 48-51), investointisuunnitelmaluonnos vuodelle 2024

Kaupunginhallitus
Kaupunginhallitus
Kaupunginvaltuusto

§ 224
§ 245
§ 86

23.10.2023
13.11.2023
27.11.2023

hankeryhmittäin (sivut 51-54) ja tytäryhtiöiden talousarvioehdotukset vuodelle 2024 (sivut 55-58).

Päätös

Puheenjohtaja totesi kaupunginvaltuuston hyväksyneen talousarvion 2024 ja taloussuunnitelman 2024-2026 liitteenä olevan esityksen mukaisesti.

Talousarvio-taloussuunnitelmakirja säilytetään arkistossa omana sarjanaan.

Merkittiin, että talous- ja hallintojohtaja Marjatta Lilja, hyvinvointijohtaja Tuija Peurala, kasvatus- ja opetusjohtaja Mia Mattila, tekninen johtaja Matti Vesava ja liikuntapäällikkö Roope Marski olivat asiantuntijoina paikalla asian käsittelyn ja päätöksenteon ajan.

Merkittiin, että varavaltuutettu Ulpu Siponen saapui kokoukseen tämän asian käsittelyn aikana kello 15.30.

Liitteet

- 8 TA 2024_käsittelyjärjestys
- 9 Talousarvio 2024, kaupunginvaltuusto 27.11.2023
- 10 Ryhmäpuheenvuorot 2023

Tiedoksi saatettavat asiat

Kaupunginvaltuusto 27.11.2023 § 87

Päätösehdotus

Merkitään tiedoksi:

1.	Ote kaupunginhallituksen pöytäkirjasta 13.11.2023 § 236 Kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen kokousaikataulu tammi-heinäkuu 2024
----	---

Päätös

Merkittiin tiedoksi.

Liitteet

- 11 Ote kaupunginhallituksen 13.11.2023 pöytäkirjasta §236
Kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen k

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 73, § 74, § 87**Muutoksenhakukielto**

Oikaisuvaatimusta tai kunnallisvalitusta ei saa tehdä päätöksestä, joka koskee:

- vain valmistelua tai täytäntöönpanoa (KuntaL 136 §)
- virka- tai työehtosopimuksen tulkintaa tai soveltamista ja viranhaltija on jäsenenä viranhaltijayhdistyksessä, jolla on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa (kVhL 50 § 2 mom.
- etuosto-oikeuden käyttämättä jättämistä (EtuostoL 22 §)

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 75, § 76, § 77, § 78, § 79, § 80, § 81, § 82, § 83, § 84, § 85, § 86

VALITUSOSOITUS

Tähän päätökseen haetaan muutosta kunnallisvalituksella.

Valitusoikeus

Päätökseen saa hakea muutosta:

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (*asianosainen*), sekä
- kunnan jäsen.

Valitusaika

Kunnallisvalitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa *asianosaisen* katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusperusteet

Kunnallisvalituksen saa tehdä sillä perusteella, että

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä,
- päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa tai
- päätös on muuten lainvastainen.

Valittajan tulee esittää valituksen perusteet valitusviranomaiselle ennen valitusajan päättymistä.

Valitusviranomainen

Kunnallisvalitus tehdään Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle.

Postiosoite: Raatihuoneenkatu 1, 13100 Hämeenlinna
Käyntiosoite: Hämeenlinnan oikeustalo, Arvi Kariston katu 5
Sähköpostiosoite: hameenlinna.hao(at)oikeus.fi
Puhelinnumero: 029 5642 210 (asiakaspalvelu)

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#/>

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa on ilmoitettava:

- 1) päätös, johon haetaan muutosta (*valituksen kohteena oleva päätös*);
- 2) miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (*vaatimukset*);
- 3) vaatimusten perustelut;
- 4) mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (*prosessiosoite*). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Valitukseen on liitettävä:

- 1) valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen;
- 2) selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta;
- 3) asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian vireille panijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään. Ajantasainen tieto oikeudenkäyntimaksuista löytyy [Tuomioistuinlaitoksen sivustolta](#)

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä voi pyytää Oriveden kaupungin kirjaamosta.

Postiosoite: PL 7, 35301 Orivesi
Käyntiosoite: Keskustie 23, 35300 Orivesi
Sähköpostiosoite: kirjaamo(at)orivesi.fi
Puhelinnumero: 03 5655 6000

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 9.00 - 15.00.

